

Štěpán Hedvik, počátek čtvrt tisíciletí historie rodu v Ouběnicích

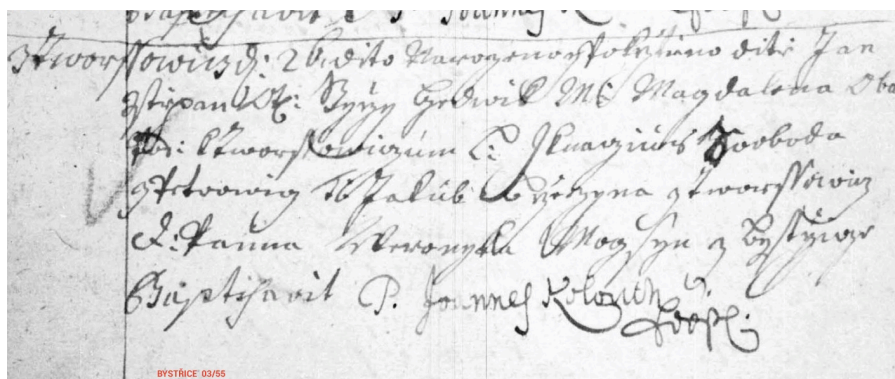
Narodil se jako Jan Štěpán Hedvik dne 26. prosince 1752 v Tvoršovicích Jiřímu a jeho první ženě Magdaléně. Štěpán Hedvik se pro mne stává oním „praotcem“ Hedviků. Jeho záznamy jsou jednoznačné a zároveň se o něm již dozvídáme více i mimo matriční knihy.

Štěpán Hedvik si ve svých 26ti letech bere za ženu dceru movitého sedláka Tomáše Halamy z Jiřína, Marii. Jiřín je vzdálen od Dubovky asi 3km směrem na jih. Marie, někdy uváděna jako Marie Magdaléna, se narodila 1. dubna 1753. Jak a kde se poznali se Štěpánem nezjistíme, víme však, že v matričním záznamu sňatku jsou oba uvedeni jako sluha a služka. Štěpánovi se svatba s movitou nevěstou vyplatila, získal věnem dvě krávy a dědictvím poté 32 a půl kopy Míšeňských grošů. A celkově se jim vedlo velmi dobře.

Společně měli celkem čtyři děti. Syn Jan se jako jejich jediné dítě narodil v Tvoršovicích. Je tedy patrné, že nějaké vazby do Tvoršovic a okolí ještě měli. Další děti se již Štěpánovi a jeho ženě Marii (uváděné i jako Magdalena) rodily v obci Mlýny, která leží asi 4km právě od Tvoršovic. V letech 1782 až 1787 se jim narodily děti: Anna roku 1782, Jakub roku 1785 a Kateřina roku 1787. Tu vstupuje

do našeho příběhu další úmrtí, které ovlivňuje významně směr bytí rodu.

Okolo roku 1790 totiž umírá pražský advokát František Hennewart, majitel Tvoršovického velkostatku. Tvoršovický hospodářský úřad se pak snaží zbavit nerentabilních objektů a zároveň s jinými transakcemi prodává 14.8.1790 v licitaci současnému nájemci, Štěpánu Hedvikovi, panskou hospodu na Dubovce: “která již měla, skrze náklad jinších nepřiležitostí a neštěstí jen samou těžkost vrchnosti způsobuje“ ⁽²⁾⁽³⁾

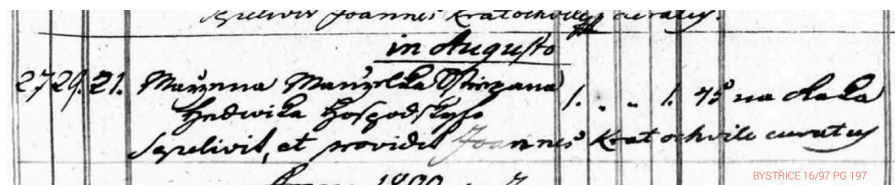
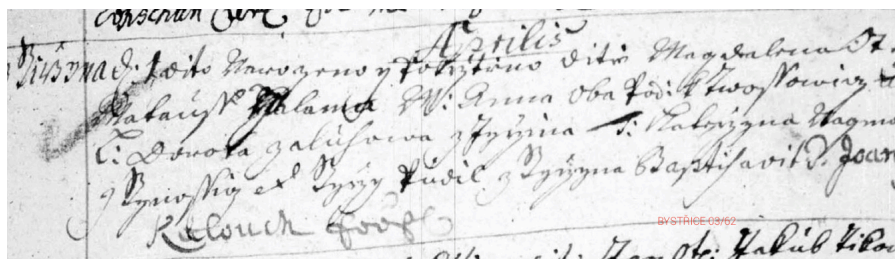
Narození Jana Štěpána Hedvika 26.12.1752. Právě u narození Štěpána je patrné, jak byly kdysi číslovány měsíce. Dnešní číslování od 1 do 12, kdy jednička reprezentuje leden a dvanáctka prosinec tehdy nebylo. Dle matričního záznamu se Štěpán narodil 26. Xbra – Xbris - prosinec. Září bylo například reprezentováno jako 7bris, říjen 8bris, listopad 9bris a prosinec jsem již uvedl.

Navzdory reformám osvícenským tvoršovická vrchnost ukládá dědičným držitelům půdy, tzv. rustikálům, vyšší žňové a pěší roboty,

a sice tři dny v týdnu. Domkáři se museli zavázat, že nebudou sůl a pivo kupovat jinde než v panském šenku, nebudou chovat více jak jednu krávu, aby nevytlačovali sousedům pastvu, nevkočí do panského lesa, aby tam cokoli zcizili, to vše pod hrozbou ztráty chalupy. Vedle toho si vrchnost vyhradila předkupní právo, kdyby chtěl domkář chalupu prodat. Stejně tomu bylo i v případě Štěpána. Kromě toho, že měl posílat “ve žních hned v žitách jednoho odvezl po jedné voznici ryb na rynek“. Samozřejmě trvala povinnost šenkýře brát pivo výhradně z Tvoršovického panského pivovaru. Dále pak hospodský mohl ve výjimečných případech užít vězního práva, jak je vidět z instrukce, kterou Štěpán dostal při koupi dubovské hospody: „Při muzikách (které, ale nikdy v zapovězený čas, tím méněj v těch již tam v hospodě na tabulce vyznamenaných tak nazvaných normálních dnech ani kejklířství držeti nedá) všechny různice v dobrém tišiti a teprv když by po dobrém tkové buřiči pokoje na šenkýři dáti nechtěli, prostředkem práva vězního, které jemu ihned v tej případnosti na ruku jíti již proukázáno jest, pokoj zaopatří, jakož také žádné podezřelé lidi tam přechovávat, každého přicházejícího na jeho důstojenství, obchod odkad a kam jeho cesta jest, okolojíčně se vždy tázat a pak v podezřelosti u rychtáře ihned ohlásit...⁽³⁾“ Zapovězený čas byla zejména doba postní a adventní. Pak některé sváteční “normální” dny, Velký pátek, Štědrý den, kdy se nepovolovaly hospodské zábavy.

Koupí hospody se kroky Štěpána tedy vrací zpět do Dubovky a zde natrvalo rod Hedviků pevně usídlí.

Štěpán se však, stejně jako jeho otec, stává vdovcem, a to 27.8.1799. Jeho žena ve svých 46ti letech umírá na „Na raka“. Zajímavostí je, že matrikář v indexu zemřelých pohřbil samotného Štěpána, neboť až na dané stránce, na níž index odkazuje, vidíme, že šlo o jeho ženu.

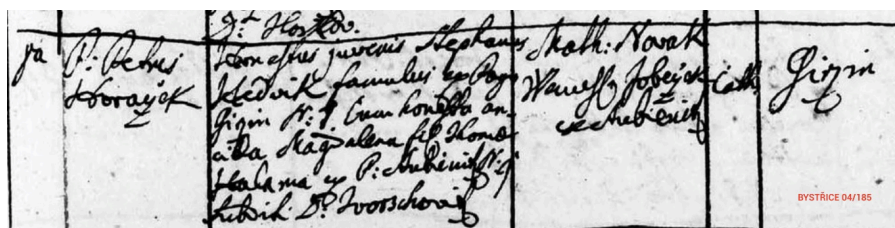
Narození a úmrtí první ženy Štěpána Hedvíka, Magdalény, rozené Halamové

Po smrti ženy se Štěpán znovu žení. Bere si v Ouběnicích 44 letou Veroniku, vdovu po Václavu Tichopláškoví, dceru již zemřelého Martina Galinky, domkáři z Ouběnic č.p. 2. Svatba proběhla dne 3.3.1800. Společně pak měli ještě dvě děti. Hned rok po svatbě se jim narodila dcera Alžběta, a roku 1809 se jim narodil ještě syn Josef. Veronice při narození Josefa bylo již 56 let, tedy vycházíme-li z věku uvedeného v matrice oddaných, který nemusí být úplně

přesný, i tak však je jasné, že Josef se narodil již ve vysokém věku matky.

Úmrtí Štěpána je zastřeno tajemstvím, ne snad z důvodů smrti, ale proto, že se mi jej nepodařilo asi s největším úsilím dohledat. Buďto tedy Štěpán zemřel kdesi mimo území spravované tamními matrikáři nebo je uveden v některé z úmrtních knih a chybí v indexech. Vysvětlovat by to mohl fakt, že již jednou ho matrikář v indexu pohřbil, tak možná jej mohl v indexu považovat již za zapsaného.

Štěpán Hedvik se zasadil o to, že v okolí Ouběnic se rod Hedviků pevně usadil, začal se postupně rozrůstat a vyskytuje se tam dodnes⁽⁴⁾. Taktéž hospodu provozovali jeho potomci po několik dalších generací a stojí dodnes, byť tam již hospoda není.

Svatba Štěpána Hedvika a služky Magdalény Halamové

